

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-10976
Otsuse kuupäev 21.12.2025
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Elektrum Eesti OÜ (11399985)

Tarbija nõue Hinna alandamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija nõue rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis 07.02.2025 võrguettevõtja Elektrilevi OÜ-ga võrgulepingu oma tarbimiskoha elektriga varustamise kohta, leping jõustus 08.02.2025. Võrguettevõtja soovitas 07.02.2025 tarbijale sõlmida mõne elektrimüüjaga leping, selle sõlmimata jätmisel osutatakse tarbijale elektri müüki üldteenusena. Tarbija sai 01.08.2025 kauplejalt viis elektri arvet perioodile 08.02.-30.06.2025 kokku summas 718,05 eurot. Tarbija arvetega ei nõustunud ja pöördus kaupleja poole. Kaupleja selgitustel olid arved põhjendatud, tarbijal lasus kohustus maksta tarbitud elektri eest üldteenuse hinnaga. Tarbija leidis, et kaupleja ei ole järginud hea usu põhimõtteid, ei teavitanud tarbijale aegsasti elektri üldteenusena müümisest, arvete hilinemisega esitamist ei ole selgitatud, tulemusena kaasnes tarbijale ootamatu rahaline koormus. Tegemist on kaupleja ebaausa tavaga, milline rikub tarbija õigusi. Tarbija jättis viis arvet tasumata.

Tarbija vaidlustas kaupleja viis arvet kogusummas 718,05 eurot ja esitas täies ulatuses hinna alandamise avalduse järgmistele arvetele: nr 412376973652 summas 172,68 eurot, nr 412043975405 summas 129,45 eurot, nr 412102214067 summas 147,55 eurot, nr 412158863369 summas 151,52 eurot, nr 412662456610 116,85 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu ja palus jätta see rahuldamata. Kaupleja väljastas tarbijale üldteenusel oldud perioodi eest 08.02.2025-30.06.2025 arved 01.08.2025. Kaupleja ei saanud

tarbija üldteenusel olemisest teada õigeaegselt seoses uuendatud Elering andmelaoga. Tehingust tuleneva nõude aegumistähtaeg kolm aastat, kauplejal on võimalus esitada arvet kolme aasta jooksul. Tarbija ei ole ka omapoolselt teinud sammu küsimaks arvet kuigi on selgelt näha, et tarbija käis 07.02.2025 kaupleja iseteeninduses oma kontaktandmeid muutmas. Tarbija peab tarbitud energia ja võrgutasude eest tasuma. Kaupleja on kompromissina nõus pakkuma tarbijale tasumiste ajatamist.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele.

Pooled vaidlevad selle üle, et kas kaupleja poolt viie kuu vältel igakuuliselt arvete esitamata jätmine annab tarbijale võimaluse jätta need viis arvet hinna alandamise teel täies ulatuses tasumata.

Poolte vaidlus puudutab elektrituruseaduses (ELTS) reguleeritud elektri müüki üldteenusena. Seaduse kohaselt võib üldteenust osutada võrguettevõtja ise või ta võib korraldada üldteenuse alusel elektri müüja leidmiseks riigihanke (ELTS § 76.1 lg 2). Tarbija on kodutarbija ja seaduse mõttes väiketarbija. Kui väiketarbija ei ole ühegi elektrimüüjaga sõlminud elektrilepingut, osutatakse talle üldteenust tema elektrilepingu lõppemise kuupäevale järgnevalt kuupäevast alates (ELTS § 76.1 lg 5).

Tarbija asjaoludel sõlmis ta võrguettevõtjaga võrgulepingu 07.02.2025, ta sai võrguettevõtjalt 07.02.2025 kirja, mille kohaselt pidi tarbija endale valima võrguettevõtja kodulehel avaldatud nimekirjast elektrimüüja, võrguettevõtja teatas tarbijale, et kui ta elektrilepingut ei sõlmi, müüakse tarbijale elektrit üldteenuse tingimustel. Tarbija elektrilepingut ei sõlminud, temale müüs perioodil 08.02-05.08.2025 elektrit üldteenusena kaupleja. Kaupleja rikkus temal lasuvat igakuulise arve esitamise kohustust, ta esitas viie kuu arved summas 718,05 eurot korraga alles 01.08.2025. Tarbija sai siis teada, et on tarbinud elektrit suures koguses. Tarbija kutsus elektrikku, kes reguleeris tarbija korteris midagi ja seejärel vähenes elektri tarbimine oluliselt. Kui kaupleja oleks arved esitanud õigel ajal, oleks tarbija saanud koheselt elektritarbimise vähendamiseks midagi ette võtta. Kuigi arvesti näidud olid tarbijale nähtavad, ei näita arvesti elektri hinda. Tarbija kinnitusele ta teadis, et kasutab elektrit, kuid ta ei teadnud, palju see maksab. Tarbija hinnangul puudub kauplejal õigus temalt sellist summat nõuda, samuti pole põhjendatud kaupleja saadetud arvete maksamise ja võla olemasolu meeldetuletused jne, need tekitavad tarbijale stressi, ärevust, turvatunde kaotust ja emotsionaalseid kannatusi. Tarbijal on seetõttu kaupleja vastu moraalse hüvitise nõue 1000 euro ulatuses.

Kaupleja asjaoludel on tarbijale esitatud arved õiged, nende aluseks on tarbija poolt tegelikult tarbitud ja mõõdetud elektri kogused. Kaupleja ise tarbitud elektri mõõteandmeid ei kogu ega mõõda, ta saab andmed võrguettevõtja kaudu. Mõõteandmed liiguvad võrguettevõtjalt Eleringi Estfeed andmevahetusplatvormile, milline on riiklik andmeladu. Kaupleja koostab andmelaost saadud andmete alusel arved. Andmelaost tulenevatel tehnilistel põhjustel ei saanud kaupleja andmelaost õigeaegselt tarbijat puudutavaid andmeid. Kuid see asjaolu ei muuda tarbija kohustusi. Kauplejal on õigus esitada tehingust tulenevaid nõudeid kolme aasta kestel. Kaupleja on nõus andma tarbijale pikema maksetähtaja.

Komisjon kontrollis pooltevahelise lepingulise suhte olemasolu. Pooled ei vaidle selle üle, et tarbija ei sõlminud võrgulepingu sõlmimise päeval 07.02.2025 elektrilepingut. Sellisel juhul tuli seaduse alusel tarbijale kohustuslikult elektrit müüa üldteenuse tingimustel. Komisjon tuvastas, et poolte vahel tekkis võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 6 järgi lepinguline suhe seaduse alusel. Tarbija ja kaupleja lepingulisele suhtele kohaldatakse elektrituruseaduses üldteenuse sätteid (ELTS §-d 76.1-76.3), selle seadusega reguleerimata küsimustes kohaldatakse lepingulisele suhtele võlaõigusseaduse sätteid.

VÕS § 8 lg 2 kohaselt on leping lepingupooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 76 lg 1 tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine. VÕS § 101 sätestab õiguskaitsevahendid, milliseid saab kohaldada kohustuse rikkumise korral, lg 1 p 5 alusel võib rikkumise korral võlausaldaja alandada hinda.

Tarbija asjaoludel seisnes kaupleja rikkumine selles, et kaupleja ei esitanud viie kuu osas arveid igal kalendrikuul. Tarbija ei ole nõus hilinemisega esitatud arveid maksma. Tuginedes kaupleja rikkumisele esitas tarbija kaupleja vastu hinna alandamise nõude arvete kogusumma ulatuses.

Komisjon kontrollis, et kas hinna alandamise nõude eeldused on täidetud. VÕS § 112 lg 1 kohaselt juhul, kui lepingupool võtab vastu kohustuse mittekohase täitmise, võib ta alandada tema poolt selle eest tasumisele kuuluvat hinda võrdeliselt kohustuse mittekohase täitmise väärtuse suhtele kohase täitmise väärtusesse. Kohase ja mittekohase täitmise väärtused määratakse kohustuse täitmise aja seisuga.

Hinna alandamise eelduseks on kaupleja mittekohase täitmise vastuvõtmine. Antud juhul tarbija kinnitas, et kuigi ta tarbis perioodil 08.02.-30.06.2025 üldteenusena elektrit, ei ole ta nõus ühegi hilinemisega esitatud arvega ega arvetel kajastatud tasude suurusega, tarbija ei ole nõus hilinenu arvete alusel kauplejale mitte midagi maksma. Komisjon tuvastas, et kuna tarbija ei võta kauplejalt mittekohast täitmist vastu, ei ole nõude eeldused täidetud ja tarbijal ei ole võimalik kaupleja suhtes õiguskaitsevahendina kohaldada hinna alandamist. Nõudest täies ulatuses vabanemiseks peaks tarbija kohaldama muid VÕS §-s 101 nimetatud õiguskaitsevahendeid, mida tarbija antud vaidluse raames teinud ei ole.

Komisjon kontrollis järgnevalt mõlema poole poolt lepingulise kohustuse võimaliku rikkumise esinemist ja selle mõju lepingulisele suhtele.

Kaupleja lepinguliste kohustuse osas ilmnes, et kuna antud juhul ei osutanud võrguettevõtja üldteenust ise, pidi võrguettevõtja avaldama oma veebilehel tema teeninduspiirkonnas üldteenust osutava müüja nime ja sideandmed ning andma sama teabe isikule, kes seda nõuab (ELTS § 76.1 lg 3). Võrguettevõtja on veebilehel avaldanud oma piirkonnas üldteenuse ainsa pakkujana kaupleja nime. Komisjon tuvastas, et kaupleja oli õigustatud osutama tarbijale elektrimüügi üldteenust.

Kaupleja võib üldteenust osutada tüüptingimuste alusel, millised võrguettevõtja avaldab oma veebilehel (ELTS § 76.2 lg 2). Võrguettevõtja on avaldanud oma veebilehel kaupleja üldteenuse tüüptingimused (kehtivad alates 01.06.2024), milliste p 2.1.3 kohaselt kohustus kaupleja väljastama tarbijale arve hiljemalt 10 päeva jooksul pärast võrguettevõtja poolt tarbija tarbimiskoguse ja selle aluseks olevate andmete andmevahetusplatvormi vahendusel kättesaadavaks tegemist. Kuigi tüüptingimustes ei ole otsesõnu kauplejat kohustatud esitama

arveid igal kuul, siis saab kaupleja selle kohustuse tuletada üldteenuse tüüptingimuste punktist 2.2.2, millise kohaselt peab tarbija teavitama koheselt kauplejale, kui arve eelmise kuu eest ei ole järgmise kuu 15. päevaks kätte saadud. Komisjon tuvastas, et kauplejal lasus kohustus esitada tarbijale üldteenuse raames osutatud teenuse eest arveid igal kalendrikuul, seega ka vaidlusalusel perioodi 08.02.-30.06.2025 kohta.

Kaupleja selgitustel ei saanud ta tarbijale vaidlustatud perioodil arveid igal kuul esitada seetõttu, et ta ei saanud tarbitud ja mõõdetud elektrikoguseid andmelaoga seotud tehnilistel põhjustel koheselt kätte. Kaupleja ei ole esitanud oma tehnilise põhjuse esinemise väite kohta tõendeid, komisjon ei saa seetõttu väite tõesust kontrollida. Andmevahetusplatvormi toimimise ja sellega seotud probleemide eraldi tuvastamine ei kuulu komisjoni pädevusse. Komisjoni pädevus on seadusega piiratud, komisjon saab tuvastada üksnes tarbija ja kaupleja vahelise lepinguga seotud asjaolusid (TKS § 40 lg 3). Kuna kumbki vaidluspool ei korralda andmevahetusplatvormi toimimist, tuleb sellega seotud nõuetes tuleb pöörduda maakohtu poole.

Kaupleja üldteenuse tüüptingimused sisaldavad kaupleja vastutuse välistust: punkti 2.1.3 kohaselt kaupleja ei vastuta arve õigeaegselt väljastamata jätmise eest, kui võrguettevõtja ei ole tarbija tarbimisandmeid kauplejale õigeaegselt kättesaadavaks teinud.

Tarbijal lasus lisaks arvete tasumise kohustusele ka teavitamise kohustus. Tarbija väitel ta ei teadnud, kes pidi temale üldteenust osutama. Komisjon on seisukohal, et see tarbija väide ei ole põhjendatud, kui tarbija oleks huvi tundnud, oleks ta ka teada saanud. Võrguettevõtja selgitas tarbijale 07.02.2025, et ta kas sõlmib elektrilepingu või hakataks temale osutama üldteenust. Tarbija teadis, et ta ei sõlminud elektrilepingut, järelikult sai tarbija juba 08.02.2025 aru, et temale osutatakse alates sellest päevast üldteenust. Tarbijale olid sõlmitud lepingust võrguettevõtja kontaktid teada, sh veebilehe aadress. Võrguettevõtja veebilehel oli avaldatud vaid ühe üldteenuse osutaja andmed, seega tarbija oleks saanud koheselt teada, et tema osutab üldteenust kaupleja, samas on avaldatud ka üldteenuse tüüptingimused. Lisaks oleks tarbija saanud saata võrguettevõtjale päringu, kes oleks olnud kohustatud teatama tarbijale üldteenuse osutaja andmed (ELTS § 76.1 lg 3). Tarbija ei ole komisjonile teatanud võrguettevõtja poole andmete saamiseks pöördumisest.

Kuid isegi juhul, kui tarbija ei soovinud üldteenuse osutaja ja tema tüüptingimustega tutvuda, laienesid tarbijale võrguettevõtjaga 07.02.2025 sõlmitud võrguleping ja sellele laienevad võrgulepingu tüüptingimused madalpingel kuni 63 A. Lepingu sõlmimisel tarbija nõustus nende tüüptingimustega, millised sisaldasid endas ka tarbijale laienevaid kohustusi.

Võrguettevõtja tüüptingimuste kohaselt on arveldusperiood 1 kalendrikuu, arve esitatakse pärast arveldusperioodi lõppemist 01.-12. kuupäeval (p 8.1.). Kui ostja ei ole saanud osutatud võrguteenuse eest arvet võrgulepinguga sätestatud tingimustel ja tähtpäevaks, arvestades selle saatmiseks mõistlikult kuluvat aega, peab ta sellest arve esitajat koheselt teavitama (p 8.4.). Võrguettevõtja avaldab veebilehel teabe selle kohta, kuidas lahendatakse juhtumid, kui ostja ei saa arve esitajalt arvet 14 päeva jooksul pärast arve esitaja teavitamist või esitatud arve on võrguettevõtjast tuleneval põhjusel ebatäpne (p 8.5.).

Komisjon tuvastas, et tarbijal oli võimalik oluliselt lühendada kuuarvete kättesaamise aega. Tarbijal lasus võrguettevõtjaga sõlmitud lepingu kohaselt kohustus teavitada võrguettevõtjat 2025.a märtsikuus, et ta ei ole veebruarikuus arvet saanud, seejärel 2025.a aprillikuus, et ta ei ole

märtsikuu arvet saanud jne. Tarbija ei ole komisjonile esitanud ühtegi selgitust, miks ta ei täitnud temale lepingu alusel laienevat teavitamise kohustust.

Tarbija selgitustel põhjustas elektri suurt tarbimist mingi tarbija kontrolli all olev asjaolu, tema kutsutud elektrik kõrvaldas selle asjaolu. Tarbija kinnitas, et ta võis tõepoolest mõõdetud koguses elektrit tarbida. Tarbija tegi kauplejale etteheite seetõttu, et kui kaupleja oleks varem arved esitanud, oleks tarbija saanud tema kontrolli all oleva ja elektri suures koguses tarbimist põhjustava asjaolu varem kõrvaldada. Komisjon ei nõustu tarbija seisukohaga. See on üldteada asjaolu, et kui tarbida elektrit, siis tuleb maksa kogu tarbitud ja mõõdetud koguse eest. Maksmise kohustusest võiks vabaneda üksnes juhul, kui ettenähtud tõenditega tõendada, et keegi kolmas isik on rikkumisena tarbinud elektrit. Tarbija ei ole komisjonile avaldanud elektri suures koguses tarbimise põhjust, komisjon eeldab, et seega ei toimunud võõra isiku poolt tarbimist. Üldteenuse hind on kaupleja kodulehel avaldatud, lisaks oleks tarbija soovi korral saanud selle teada ka võrguettevõtjalt.

Komisjoni hinnangul asjaolu, et kaupleja ei esitanud viie kuu vältel arveid igal kuul, ei ole kogumis tarbija poolt hinna alandamise nõude aluseks. Selle põhjusel jääb hinna alandamise nõue rahuldamata.

Tarbija teatas menetluse ajal, et kaupleja on temale tekitanud pärast arvete maksimisest keeldumist saadetud lepingulise kohustuse täitmise nõuetega stressi ja ärevust, seetõttu soovib ta kauplejalt saada moraalset hüvitust 1000 eurot. Komisjoni pädevus on seaduse alusel piiratud, komisjoni pädevusse ei kuulu mittevaralise kahju tekitamise nõuete läbivaatamine, need vaidlused kuuluvad VÕS § 127 lg 6 alusel maakohtu pädevusse.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/